

SZARVASI UJSÁG

T Á R S A D A L M I É S P O L I T I K A I H E T I L A P

Május 1.

1889 augusztus 20-án a szocialista munkásinternacionálé párisi kongresszusán Lavigne francia kiküldött javaslatot tett arra, hogy a munkásság minden évben egy bizonyos napon vonuljon fel és tüneményesen a 8 órás munkaidőért. A nemzetközi munkásszolidaritás napjává május 1-ét ajánlotta.

Május 1. azóta ünnepe a világ dolgozóinak, melynek jelentőségét az adja meg, hogy az ünnepelés a nemzetközi együttérzés ébrentartásának gondolata mellett a küzdelem jelképes kifejezője is volt. Azóta a világ dolgozói ezen a napon adnak kifejezést annak a töretlen akaratuknak, hogy megváltoztassák a tőkés társadalmi rend igazságtalanságait, a dolgozók kizsákmányolását, a munkanélküli jólétet, megszüntessék az anyagi javakat és az erkölcsöt pusztító háborút, a dolgozó népet pedig az őt jogosan megillető emberi élethez juttassák.

Történelmi törvényszerűség kötelezi erre a harcra a dolgozókat, akik a háborúk szörnyű tanulságai nyomán felismerték azokat a hazugságokat, amelyekkel félrevezették és hódító céljaik szolgálatába állították a népek millióit. Az évszázados elnyomásból született meg a világ-történelem legnagyobb szabadságharca, a társadalmi rend mai demokratikus átalakítása. Ma talán még nem áll egy frontban a társadalom minden rétege, mert a közelmúlt bódító mákonya fekszik a lelkeken, az idő azonban érleli az eseményeket, amelyek öntudatot ébresztenek a tétovázó kishitűekben is.

1946 május 1-én emlékeznünk kell a régi május elsejekre, amelyek felejthetetlen mérföldkövei a munkásosztály évszázados vérrel és szenvedéssel teli útjának a szabadság felé. Együtt ünnepelünk a Szovjetunió, Anglia és Amerika, de minden ország szabadságvágyó népével, hogy ezen a napon a legkisebb falu legkisebb kunyhójában is, minden városban, minden országban tudja minden egyes dolgozó, hogy nincsen egyedül. Része a világtörténelem szabadságküzdelmének, hordozója a szocializmus gondolatának, amely egyedül képes arra, hogy jólétet, békét, szabadságot adjon mindenkinek ezen a földön.

Nekünk, magyar dolgozóknak sokszor kellett némán ünnepelnünk, künn a hegyek között, vagy a párt-szervezetekben, de mindig világosan látva, hogy a magyar ipari, mezőgazdasági és szellemi dolgozók ügye nem választható el a világ többi munkásainak ügyétől. Tudtuk, éreztük, hogy a reménytelennek látszó helyzetekben is helyt kell állnunk a nemzetközi front magyar szakaszán, fenn kell tartunk a folyamatoságot, az eleven kapcsolatot a múlt és jövő

Megkezdődött a békeelőkészítő értekezlet Párizsban

MÁJUS 1.

A DOLGOZÓ NÉP VILÁGÜNNEPE!

Munkások, parasztok, polgárok!

Közeledik a munka és a munkásság nagy nemzetközi ünnepe napja: május 1.

Ezt a napot milliók vére lángoló vörös betűkkel írta bele a történelem könyvébe. — Május elsején a világ minden munkásának szíve csodálatos harmóniában egyért dobog: az emberiség legmagasabb eszméjéért, a munkás- és világszabadságért!

Munkások: fizikai és szellemi dolgozók!

Szarvas város dolgozói is megünnepelik május elsejét! Minden munkás öntudatból fakadó kötelességérzetből, teljes számban, lelkesedéssel vegyen részt az ünnepségeken. Az idén szokatlanul nagy méretekben kívánja megrendezni a munkásság ezt az ünnepet. Egésznapos programot dolgozott ki a három munkáspárt és a szakszervezetek vezetősége! Figyelje mindenhonnan a megjelenő plakátokat, ott részletes tájékoztató látható a gyülekezés, a felvonulás, a délutáni és az esti műsorról.

Elvárjuk, hogy minden fizikai és szellemi munkás, munkásifjúság, parasztfjúság és haladó értelmiségi ifjúság teljes számban megjelenjen és részt vegyen az ünnepségen.

**Magyar Kommunista Párt
Nemzeti Paraszt Párt**

**Szociáldemokrata Párt
Szakszervezetek.**

Rákosi Mátyás nagyjelentőségű beszédet mondott Békéscsabán

Húsvét hétfőjén felvonult Békéscsabán Viharsarok dolgozó népe, hogy ereje nagyságában megmutatkozzon vezetője, Rákosi Mátyás előtt. Több mint két óra keresztül sűrű menetben vonultak el a Magyar Kommunista Párt központi vezetősége és a magyar kormányférfiak előtt Viharsarok Kommunista Pártja szervezeteinek küldöttségei. A verőfényes húsvéti hétfőn több tizezernyi, vidéken még soha nem látott tömeg éltette Békéscsaba zászlódszben pompázó főterén és a feldíszített környező utcákon a magyar demokráciát és Rákosi Mátyást.

Viharsarok népe most is megmutatta, hogy a magyar demokrácia leglelkesebb, legöntudatosabb harcosa és megingathatatlan bázisa a boldogabb magyar jövőnek.

Rákosi Mátyás, mint a Magyar Kommunista Párt békésmegyei lista-

vezetője, ismertette hazánk bel- és külpolitikai helyzetét.

Beszéde elején rámutatott a népi megmozdulások jelentőségére, de ugyanakkor elítélte azokat a **kilengéseket**, amelyek a népi megmozdulásokkal kapcsolatosan főként ezen a vidéken voltak tapasztalhatók.

Hangsúlyozta, hogy a Szovjet-Unió nem akarja Magyarországot tagállammá tenni, de elvárja, hogy Magyarország mint szabad és független ország minden vonatkozásban megvalósítsa a demokráciát. Majd áttérve a magyar kormány-küldöttség moszkvai látogatására, Rákosi Mátyás kijelentette, hogy a moszkvai út óriási sikere fordulópontot jelent a magyar demokrácia életében. A Szovjet-Unió kormánya és Sztalin marsal külön is megígérte, hogy a magyar hadifoglyok levelezését rendeltetéleg lehetővé teszi és kilátásba

helyezte a magyar hadifoglyok hazaszállításának megindítását.

A Szovjet-Unió kormánya megengedte, hogy a jóvátételi kötelezettségeinknek 8 év alatt tüssünk eleget és egyébként is messzemenő engedményeket tett.

A Szovjet-Unió kormánya megértette a békeszerződés előkészítését illetően is a magyar álláspontot és így a béketárgyalásokon a Szovjet-Unió jóindulatára számíthatunk.

Rákosi Mátyás beszéde további részében határozott állást foglalt a **magyar-szlovák népcseré kérdésében.**

Rákosi Mátyás kijelentette, hogy a magyar demokrácia kezdetben hallani sem akart semmiféle népcseréről, mert ez végleges megoldást nem hozhat és a szerződést kizárólag a csehszlovák-magyar jó viszony erősítése érdekében írtuk alá.

Azonban amit ma Csehszlovákiában a magyar kisebbséggel szemben tesznek, az nem egyeztethető össze a demokráciával.

— Ilyen dolgokkal megrontják nemcsak a csehszlovák-magyar jóviszonyt, hanem sokat ártnak a magyar demokráciának, sőt magának a szlovák demokráciának is. A csehek is, szlovákokat is éppen eleget üldözték és tudhatnák saját tapasztalatukból, hogy ilyen kérdéseket üldözéssel, zaklatással, elnyomatással megoldani nem lehet.

Ezután Rákosi Mátyás szembeszállt azzal a Csehszlovákiában elterjedt nézetel, hogy a magyar-üldözést a Szovjet-Unió is helyesli. Ennek ellenkezőjéről éppen a magyar kormány küldöttség győződött meg Moszkvában.

A Szovjet-Unió helyteleníti a magyar üldözést és ezt bizonyítja Kárpát-Ukrajnában követett politikája, ahol a magyar kisebbségnek magyar iskolája, magyar sajtója és minden demokratikus joga megvan.

Ha a csehszlovák demokrácia nem változtat a Szlovákiában maradó magyarsággal

forradalom között. Szocialistákat kell nevelnünk, hogy öntudatos tömegekkel és jól képzett vezetőkkel rendelkezünk, amikor majd ránk kerül a sor a történelem színpadán.

Mi magyar dolgozók, akik most

együtt ünnepelünk a világ minden dolgozójával a fasizmus gyalázataitól megtisztított földön, tudjuk, hogy térben és időben egyek vagyunk minden kor és minden ország dolgozójával.

Az új világ kialakulóban van, a történelem mérőideket száguld, maga mögött hagyva a gyáva tétovázókat. Mi azokkal voltunk, vagyunk és leszünk, akik az élen járnak és velük ünnepelünk. **Bakos Gyula,**

szembeni politikáján, úgy ezt a kérdést a békétárgyaláson a nagy-hatalmak elé visszük és biztos vagyok abban, hogy itt nem a csehszlovák sovinizmus, hanem a demokrácia fog érvényesülni.

Ezután Rákosi kijelentette, hogy azok a szlovákok, akik úgy találják, hogy Magyarországon nem beszélhetnek szlovácul, nem tanulhatnak, nem imádkozhatnak szlovácul, nincs biztosítva munkájuk nyomán megélhetésük, azok, ha úgy gondolják, települjenek át Szlovákiába.

Azonban minden szlovák gondoljon két dologra:

1. A szlovák propaganda ma azt hangoztatja, hogy nálunk rossz a gazdasági helyzet, nálunk viszont jó. De mindannyian tudjuk, hogy a helyzet változhat és meg is fog változni! Itt előnyösebb lesz a gazdasági helyzet és akkor a mostani kivándorlók nem fognak tudni visszavándorolni, mivel állampolgárságukat elvesztették.

2. Hazugság a suttogó propaganda ama aljas állítása, hogy az ittmaradó szlovákokat később néhány kilós csomaggal átteszik a határon. Ezzel szemben igaz az, hogy az a szlovák, aki az ígéretet dacára Magyarországon marad, kétszeresen kedves lesz nekünk!

Kétszeresen gondolja meg tehát minden szlovák, mielőtt áttelepülésre jelentkezik!

A jelenlevő szlovák és magyar néptömeg helyeslése és tetszése mellett fejezte be nagy beszédét Rákosi Mátyás miniszterelnök-helyettes.

Bányák mélyén

a föld alatt dúl a magyar demokrácia nagy harca: a szencsata. Hónapok óta igen sokat hallunk róla. Egy-egy államférfi megnyilatkozása, vagy a napilapok hasábjai szinte naponként beszélnek a szencsata jelentőségéről és serkentik a bányák munkásait fokozottabb munkára.

A bányák dolgozói ma mostoha körülmények között kénytelenek a tárnák mélyébe leszállni s így ne csodálkozzunk azon, hogy a nemzetet nem tudják elegendő szénrel ellátni. A bánya hiányos felszerelése, a bányász rossz ruházata s főképpen gyenge ellátása gátolják abban, hogy munkája eredménye elegendő legyen a romokban heverő gyáripar, a vilanyfejlesztő centrálék és az ország vérkeringését jelentő vasipar napi szénellátásának szükségletére. Ezért akad el a nagyüzemek munkája, ezért vannak sokszor világítási zavarok s nem utolsósorban ezért kellett csaknem valamennyiünknek didereggé átvészelnünk a telet.

A nemzet kezd aléltóságából magához térni. Önmaga is érzi, hogy demokráciánk jövője függ attól, hogy a közeljövőben milyen mennyiségben tudjuk feltárni a föld mélyéből a „fekete gyémántokat” és ezzel milyen mértékben tudjuk nemzetünk gyáriparát talpraállítani. Ipar nélkül félkaru óriás a nemzet, tehát hiába reménykedünk abban, hogy jó termés esetén gazdasági helyzetünk egyszerűen jóra fordul. Ahoz, hogy gazdasági helyzetünk enyhüljön, s legyen értékálló pénzünk, erre egyszerre szükséges mezőgazdaságunk jótermése és iparunk talpraállítása.

Dolgozó parasztiaink mezőgazdaságunk jó termése érdekében minden tőlük telhetőt megtesznek, dolgozva, verejtékezve látástól-vakulástig gürölnék kinn a földeken, hogy meg legyen a jövő évi kenyér...

Iparunk talpraállításának első alapfeltétele a szén. Elsősorban elegendő szénrel kell gyárainkat ellátni, hogy várhassunk tőlük kenyérért iparcikket. Mindaddig, amíg bányáink nem tudják elegendő szénrel ellátni az országot — túl a kenyérkérdésen — nem várhatunk javulást megélhetési viszonyainkban.

Ezt kell valamennyiünknek átérzeni akkor amikor egy-egy államférfi ajkáról halljuk a harciariadót a szencsata. A riadó egyformán szól valamennyiünknek, nem egyéneknek és nem párttagoknak, hanem min-

den hazáját szerető demokratikusan gondolkodó magyarnak!

Ha azt akarod, hogy ez a nemzet valóban magyar maradjon, vagy szeretnél jobb viszonyok között élni feltétlenül neked is szól a harci riadó és hív, jer közénk, járulj hozzá nemzetünk újjáépítéséhez önkéntes munkával s jelentkezz a szencsata harcosai közé!

Ne nézd azt, hogy te paraszt iparos, vagy értelmiség vagy, ne nézd, hogy más pártállású vagy érezd, hogy magyar vagy s mindezeket túl teszed magad. Ne riadj vissza a bányamunkától, végy erőt önmagadon, meglátod megállod helyed. Tétovázásra, gondolkodásra nincs idő! Ne várj a holnapra! Még ma jelentkezz a szencsata harcosai közé!

S-a-s

Véres bosszú

Folyó hó 22-én Szarvason a IV. k. 316-ik számú házban szomorú eset történt. Ugyanis Kondacs Pál nevezett ház egyik lakója és társbirtokosa gyilkos merényletet követett el Kituljak János szabómester, a ház másik lakója és társtulajdonosa ellen.

Déliután 3 óra körül beosont Kituljak lakására és ott őt hátulról orozva konyhakéssel megszúrta; a meglepett Kituljakon aztán még hét szúrás esett, amelyek közül a gyomor alatti volt a legveszedelmesebb. A megtámadt férjének segítségére siető feleségnek bal karján ejtett sebet a támadó Kondacs. A merénylő miután dolgát ilyen jól elintézte saját lakásának ablakán keresztül elmenekült, nehogy a ház körül összegyűlő tömeg őt dühében meglincselje.

A merénylet áldozatához nemsokára odaérkezett dr. Simon Béla és

dr. Faragó orvosok, akik a sebesült sérüléseit bekötötték és elrendelték tekintettel a súlyos sérületeire kórházba szállítását.

Az eset színhelyén megjelenő rendőrhadnagy jegyzőkönyvet vett fel az esetről és megállapította a sérült, és tanuk bemondása szerint, hogy Kondacs Pál f. hó 22-én azon szándékkal jött már haza, hogy a Kituljak családdal végez, a mivel már előzőleg is többször fenyegetődzött.

Az utcán menekülő Kondacsot a járőrelők kényszerítették, hogy a rendőrségen ahol saját védelmére úgy állította be tettét, mintha a támadó fél Kituljak lett volna és ő csak önvédelemből követte volna el a merényletet. A rendőrség ennek dacára őt őrizetbe vette és letartóztatta.

OTI tagok levele a szerkesztőséghez

Igen tisztelt Szerkesztő Úr!

Lapjának multkori számában szerény helyen ugyan, de annál nagyobb hatású cikke jelent meg, melyben közli a közönséggel, hogy Szarvason kirendeltséget állít fel az OTI, mely kirendeltségi hivatal mellett négy szakorvosi rendelő (szemészet, fogászat, szülészet és sebészet) is lenne.

Szabad legyen e tekintetben megemlíteni, hogy régi kívánsága teljesül ezzel a kirendeltség felállításával az itteni munkaadóknak és munkavállalóknak egyaránt. Ennek meg is kell lenni minden körülmények között! Az úgy olyan nagy horderejű, hogy elmentünk Balogh Sándor OTI megbízottához és megkérdeztük: mi a valóság a hír felől? A válasz a következő volt: megfelel a valóságnak, hogy a szarvasi és békésszentandrás munkaadók és munkavállalók benyújtott kérelmére az OTI helyszíni kivizsgálásra kiküldte dr. Kovács János OTI h. ügyvezetőt, aki megbeszélést folytatott ebben az ügyben dr. Sinkovics Mihály községi főjegyző úrral. A főjegyző úr a leghatározottabban és legmesszebbmenően támogatta az ügy megvalósítását. De mivel a kiküldött urnak kevés volt az ideje megbízta Balogh Sándort az ügy további intézésével. Balogh Sándor eljárt a helybeli Földműves Szövetkezet vezetőségénél és kérte támogatásukat olyan értelemben, hogy a hatáskörébe tartozó gróf Bolza Pál féle kastélyból bosszánson rendelkező orvosi rendelő és hivatal helyiség részére legalább

13 helyiséget. A Földműves Szövetkezet megértő és nemes gondolkodású elnökének határozata az lett, hogy e nemes, szociális kérdés megvalósítását a kastély egyik felének átengedésével elősegíti. Hajlandó annyi évre bérbeadni, amennyire az OTI kibérelni óhajta. Sőt ha kell, az egész 40 helyiségből álló kastélyt átengedi az OTI-nak.

Balogh Sándor újból megjelent dr. Sinkovics Mihály községi főjegyzőnél és közölte az elért eredményt. És mivel az OTI kiküldöttje azzal távozott Szarvasról, hogy inkább Mezőúton fogja a hivatalt felállítani mint Szarvason, Balogh Sándor kérte a hatóságot, kövessen el mindent, hogy Szarvason legyen a jótékony hatású orvosi rendelővel egybekötött hivatal felállítva. Megemlítendő Ruzsicska György jegyző úrnak derekas állástogatlása, aki szintén erőlyesen hangsúlyozta, hogy a hivatalnak annál is inkább Szarvason kell lenni, mert a munkaadók éppen elég nagy összegeket fizetnek OTI járuléki címen és igen nagy számú munkavállaló van ahhoz, hogy itt legyen a hivatal. Ezt indokoltá teszi, — mondja Ruzsicska jegyző — az is, hogy sokszor igen hosszadalmas és nehézkes utazás miatt az egészséget kereső beteg OTI tag lemond a Szolnokra utazásról és a sorsra bízza magát, minek következménye a gyógyulás idejének elnyulása. Ez nem lehet célja sem az OTI-nak, sem a tagoknak. Ha tehát helyben van a szakorvosi rendelő, igen sok kelle-

metlenségétől mentesülnek a tagok.

Igen tisztelt Szerkesztő Úr!

Mi ezt az ügyet elaludni nem engedjük. Hetenként fogunk cikkezni és be fogjuk bizonyítani, hogy minden, amit fentebb olvashattunk, sőt még annál több indok is egyenesen megköveteli, hogy a hivatal itt állítsák fel és pedig inkább ma, mint holnap. Nagyarányu mozgalmat indítunk és az OTI központjához küldöttséget menesztünk az azonnali elintézésre.

Annak az úrnak pedig, aki kérésünk teljesítésének eilene szegül, ve- lünk: a néppel találja magát szembe és azt üzenjük neki, ha soha nem bukott még el, úgy most elfog, de végérvényesen. Kérjük Szerkesztő urat, szíveskedjék e sorokat jövő lapszámukban nagy betűkkel címezve közölni és abból egy példányt költségünkre a szolnoki OTI Kerületi Pénztárhoz elküldeni azzal a kérelemmel, hogy az újság átvételéről levelet írni szíveskedjék.

Az ügy megvalósítását szíven viselő OTI tagok.

HETI HIREK

A Budapestre érkezett angol parlamenti bizottság egyik tagja kijelentette: „Szó sincs arról, hogy Magyarország részére új Trianont készítsenek.”

A magyar kormány jegyzéket intézett az Egyesült Államok és Nagy-Británia kormányaihoz, amelyben kérte, hogy a nyilasok által nyugatra hurcolt magyar javaknak Magyarország részére való visszaadását, mert ezen Magyarországot megillető javak nélkül az ország gazdasági talpra állítása lehetetlen.

Németország szovjet-orosz övezetében a Szocialdemokrata Párt és a Kommunista Párt összeolvadásából megalakult a „Szocialista Egység Párt.” Neves angol politikusok üdvözlő táviratot küldtek ebből az alkalmából a német Szocialdemokrata Párt vezetőségéhez. A távirat hangsúlyozza, hogy a háború utáni Európa csak a munkás pártok egységes fellépésével juthat el a jobb jövőhöz.

Ries István igazságügy-miniszter legutóbbi beszédében kijelentette: „Mielőtt még a kormány-küldöttség kintjárt volna Moszkvában, mi már tudtuk, hogy a Szovjet-Unió lesz az az ország, amely Magyarország minden igazságos követelése mellett sikraszáll a békétárgyalásokon. A moszkvai tárgyalásokról az a benyomás alakult ki, hogy a Szovjet-Unió a békétárgyalásokon oda fog állni minden realis és észszerű magyar követelés mellé és azok megvalósítását elősegíti és biztosítja.”

Sopronban megkezdtek a svábok kitelepítését. Sopron várost nagypén- teken lezárták. A kitelepítésre kerülők névsorát folytatólagosan két naponként teszik közzé.

Május 1-től kezdődően a közalkalmazottak javadalmasításában jelentős változás áll be és megszűnik a magánalkalmazottak és a közalkalmazottak javadalmasítása közötti nagy különbség.

A Független Kisgazda Párt elnök- ségének határozata folytán a pártból kilépni kényszerült képviselők csoportja új pártot alakított. A Párt neve „Magyar Szabadság Párt.” A párt a jelenlegi koalíció kormányá- val szemben ellenzéki álláspontot foglal el.

KÉSZÜLJ MÁJUS 1. MEGÜNNEPLÉSÉRE

A Magyar Kommunista Párt és a Nemzeti Paraszt Párt politikai bizottsága közös megbeszélést tartott, amelyen barátságos légkörben meg tárgyalták az időszerű kérdéseket.

Byrnes, az Egyesült Államok külügyminisztere, széles térre kiterjedő gazdasági tárgyalásokra hívta meg a Szovjet-Uniont.

A magyar kormány hivatalos neve: „A magyar köztársaság kormánya.”

HIREK

Istentiszteletek

Az evangélikus ó-templomban vasárnap magyar az újtemplomban tót, istentisztelet tartanak. Az istentisztelek 9 órakor kezdődnek.

Róm. kat. templomban d. e. 8 órakor csendesmise, 9 órakor csendesmise, 10 órakor szentbeszéd, nagymise. D. u. 3 órakor ájtatosság. Köznapi istentiszteletek 7 és fél 8 órától.

Református istentisztelet minden vasárnap d. e. 10 órakor van, bibliaóra pedig minden csütörtökön d. u. 4 órakor.

— **Első MaDISz megyei kongresszus Bekéscsabán.** Április 28-án tartja a Békésmegyei Madisz első megyei kongresszusát, amelyen Non György a Madisz országos titkára politikai beszámóját tart. Beszámoló lesz az eddig végzett munkáról, megvitatásra kerül a Madisz jövőbeni célkitűzése és irányvonala. A Madisz helyi szervezete is örömmel veszi tudomásul ennek a kongresszusnak nagy jelentőségét, amelyre az előkészületeket a legmesszebbmenőleg meg is tette. A kongresszus nagy jelentőségére való tekintettel a vezetőség ezúttal is felhívja tagságát, hogy minél nagyobb számban vegyenek részt. Hisszük, hogy a Madisz helyi szervezetének tagjai magukévá teszik ezen felhívásunkat és a kongresszuson való tömeges megjelenésével adja kifejezését annak, hogy egységben az erő. Madisz köszöntessel: **EGYSÉG.**

— **Meghívó.** A Szarvasi Termelő, Beszerző és Értékesítő Paraszt Szövetkezet 1946. április 14-re hirdetett közgyűlése határozat képtelenség miatt 1946. április 18-án délelőtt 10 órakor a Paraszt Part helyiségében a megjelentek számára való tekintet nélkül lesz megtartva. **Tárgysorozat:** 1. Jegyzőkönyvvezető és nitelesítők kiküldése. 2. Jelentés az üzleti évről. 3. Számadatok megvizsgálása. 4. A mérleg megállapítása. 5. A nyereség felosztása és a felmentvén megadása. 6. Egy igazgatósági tag 3 évre való megválasztása. 7. Ügyvezető igazgató választása. 8. Esetleges indítványok. A közgyűlést megelőzőleg 8 nappal az igazgatóságnál bejelentettek. Igazgatóság.

— **Hazatért hadifoglyok névsora:** Kohút Mihály francia, Kulik Sándor amerikai, Magyar György, Terhes György, Szilágyi Mihály, Kasik János, Magyar Mihály, Oláh Antal, Tóth József, Oláh Mihály, Varsányi Gyula, Tolnai István, Nemcsényi András, Lustyik Pál, Kuli János, H. Tóth Imre amerikai, Kondacs György angol hadifogságból tértek haza.

— **Rohammunka az Erzsébet-ligetben.** A Szociáldemokrata Párt által kezdeményezett rohammunka az Erzsébet-liget rendbehozása érdekében követésre talált. Legutóbb a Járási Főjegyzőség, Szarvas község, Szarvasi Takarékszövetkezet, a Leányliceum növendékei, a tanári és tanítói kar, a járásbírói tisztviselők vették ki részüket a nemes közmunkából. A SzIM ifjúsága pedig csütörtökön áldoz e nemes célnak, hogy ő is ki vegye a részét eme lelkes mozgalomból.

— **Anyakönyvi hírek.** Születtek: Balázs Mihály és Siebenstich Irma fia Rezső, Beleznai Béla és Meregya Magdolna fia László, Lőrinc Farkas és Laluska Zsuzsanna fia András, Pecnyik György és Gyöngyösi Mária leánya Zsuzsanna, Zahorecz Pál és Pijesovszki Mária fia Pál. Házasságot kötöttek: Palov Sámuel és Vas Julianna, Novodonszki György és Paulik Erzsébet, Kiszely János és Szlovák Mária, Bartyik György és Hudák Mária. Elhaltak: özv. Borgulya Istvánné 77, özv. Kohút Jánosné 80, Komár Andrásné 55, Gyekiczki András 87, özv. Gombár Jánosné 65 éves.

Moszkva--asszonyszemmel

Szakasits Árpádné a Népszavának adott nyilatkozatában beszámolt moszkvai benyomásáról:

Megérkezésünkkor úgy fogadtak, olyan örömmel és szeretettel, mint rég nem látott testvéreket. Örökig tudnék beszélni arról a gyöngéd figyelemről, amellyel bennünket körülvettek.

Moszkvában dolgoznak! Mint akiknek egyetlen céljuk: a munka. Kedvvel, szíjjel, lelkesen. Többet és még többet. Igaz, hogy elismerik a munkájukat. A többtermelést különféle kedvezményekkel jutalmazzák. Van például egy utalványuk, amit a többletmunka arányában kapnak a dolgozók és ennek ellenében 10–40% al olcsóbban vásárolhatnak. Találkoztam egy fiatal asszonnyal, aki büszkén mutatta a kabátján díszelő kintüntetést. Munkakintüntetést. Egy másik izgatottan újságolta, hogy május 1-re megkapja a második kintüntetést is.

Meglátogattunk néhány üzemet. Modern, kényelmes, higiénikus. A legapróbb szegig mindent úgy rendeztek be, hogy a munkás jól érezze magát munkahelyén. A nagyüzemek háziudulóval rendelkeznek, ahol a fáradt munkás pihenőre talál. Ha valamelyik ilyen üzem dolgozójának az orvos környezetváltozást javasol, az beköltözik az üzemi üdülőbe, ahol bőségesen ellátják étellel, szórakozással és biztosítják számára a szükséges nyugalmat is. Minden üzemnek van ezenkívül vidéki nyaralótelepe, ahol felváltva töltik négyhetes szabadságukat a dolgozók.

Voltunk az Operában. Erről már elmondtak minden szépet és jót. Én csak annyit teszek hozzá, hogy minden szó, minden jelző kevés annak érzékeltetésére, hogy milyen ragyogást és művészi értéket jelent a moszkvai opera. Lélekzetelállító balettprodukciót láttunk. De erről nem is lehet beszélni, ezt látni kell. Ugyan-

— **Táncmulatság.** A Magyar Nők Demokratikus Szövetsége 1946. április 28-án vasárnap este 8 órai kezdettel az Árpád-szálló dísztermében táncmulatságot rendez, szépség és táncversennyel egybekötve. Melyre szeretettel várja a táncolni vágyó ifjúságot a Vezetőség.

Meghívó.

A **Bércséplők és Bérszántók Áruforgalmi Szövetkezet** 1946. évi május hó 5-én, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel tartja meg

I. évi közgyűlését

a szarvasi Iparoskör helyiségében, melyre a tisztelt tagokat ezúton is meghívja az Igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Jegyzőkönyvvezető és jegyzőkönyvhiteljesítők kiküldése.
2. Igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az 1945-ik évről.
3. Három igazgatósági tag 2, és három felügyelőbizottsági tag választása 3 évre.

csak látni kell a földalatti vasutat. Hiába mondom azt, hogy minden állomása márványterem, szobrokkal olyan, mint egy világkiállítás csarnoka: ez csak szó, ami meg sem közelíti a lényegét.

A fiatalság? Tanul és dolgozik, olvas és operába jár. Kirándul és pihen. És nagy tevédecs, sőt ragalom amit az ottani „szabadszereltem”-ről beszéltek. Szó sincs róla. Éppen most készül az új házassági törvény, amely a választ megnehezíti. Megvédi és biztosítja a családi élet nyugalmát. Vegye mindenki tudomásul, hogy Moszkva a dolgozók városa és nem a szabadszereltem, hanem a munka, a jóság, a szeretet otthona.

Elindultak a szén-csatába a szarvasi MaDISz ifjak

Tegnap reggel 100 főnyi szarvasi Madisz-fiú és leány különvonaton elindult a bányavidékre, hogy hazánk újjáépítésének legnezezebb munkájában, a széntermelésben, igazi hősi eiszántsággal résztvehessen.

Minden fiú és leány, a tisztviselő, az intellektuel ép úgy, mint a fizikai munkás, lelkes és boldog arc-csal indult a nagy útra. Csatába indultak, amelyet meg fognak nyerni, mert egy boldog Magyarországot akarnak felépíteni.

Indulás előtt Faludi András, a Madisz országos titkára munkatársunknak ezeket mondta: „Az ország minden részéből indultak Madisz ifjak a szén-csatába, azonban a szarvasihoz hasonló lelkesedést sehol sem tapasztaltam.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonok, ismerősök és jóbarátok, kik szeretett férjem, illetve édesapánk

Szebegyinszki György

temetésén megjelentek és ezáltal mérheterlen fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezúton is fogadják fájó szívünk köszönetét.

Szarvas, 1946. április hó.

Szebegyinszky Györgyné és családja.

Az egész országból eddig 700 Madisz-ifjú jelentkezett. Most egyedül Szarvasról 100-an indultak. A szarvasi ifjak a Viharsarok leglelkesebb munkásgárdáját alkotják. A fiúk rakodó, csilléző munkát fognak végezni, a leányok pedig főzni és mosni fognak a bányászoknak. Örömmel látom a Madisz-ifjak között minden part dolgozni vagyó lelkes ifjúságot. Úgy látszik, különösen jó propagandát fejtett ki a Kommunista Part, amely a legtöbb fiút és leányt küldte a szén-csatába.

Frankó Mária az, egyik csatába induló Madisz-leányt ezt mondta: „Nagyon régen vártuk, hogy elindulhassunk a szén-csatába. Boldogok vagyunk, hogy végre elindulhatunk. Tegnap este még csak 73-an voltunk, de ma reggelre már százan jöttünk össze.”

Ilyen hangulatban indult el a száz derék szarvasi ifju. Jó szerencsét!

MNDSz hírei

A Magyar Nők Demokratikus Szövetségének 1946. április 5–8 ig tartott országos kongresszusán a szarvasi Demokratikus Nők helyi csoportjától 19 kiküldött vett részt, ahonnan felejtethetlen sok szép tanulságot és emléket hoztunk magunkkal. Hálás köszönettel tartozunk nyugalmas utazásunk előmozdításáért a szarvasi és mezőtúri Máv. állomásfőnökök uraknak. Az ottan hallottakról és tapasztaltakról beszámolót tartunk a Nyári Színkörben, a beszámoló időpontját dobszóval és a sajtó útján közöljük. Vezetőség.

A Magyar Nők Demokratikus Szövetségének műkedvelő gárdája április 14-én, vasárnap délután és este vidám műkedvelő előadást tartott Csabacsudón. Hálás köszönettel tartozunk a vendéglátó asszonytársunknak, Kiss Ferencnének, továbbá Varga Ferenc fakeskedőnek, aki rendelkezésünkre bocsátotta fogatát. Külön köszönet a szereplőknek, akik fáradságot nem ismerve, újból minden tudásukkal igyekeztek széppé és felejtethetlenné tenni az előadást.

Nádkötöző drót
állandóan kapható
A „SZIKRA”
villamossági szaküzletben.

**Szocializmusé a jövő,
ezért dolgozz érte!**

SPORT

A Szarvasi Sport Egyesület választmánya 1946. április 19-én választmányi ülést tartott, melyen a MaDiSz elnöki székébe meghívott Szirony Pál alelnök helyett a választmány Csonki Imrét bízta meg az elnöki teendők ellátásával. Csonki Imre helyett az ellenőri teendőket a jövőben Kohut János látja el. A választmány meghívta az elnökség tagjainak sorába Szejtő Mihályt és Arácskai Pált tekintettel arra, hogy mindkét tag a közeljövőben nagy áldozattal viseltetett az egyesülettel szemben.

Mezőtúri MÁV—Szarvasi SE 6:4
Szarvasi SE—Mezőtúri MÁV 5:0

Húsvét két napján barátságos mérkőzésen szerepelt az SzSE csapata Mezőtúron a MÁV-al mérte össze erejét Húsvét vasárnapján, míg Húsvét hétfőjén a mezőtúri MÁV együttese látogatott el Szarvasra. Mindkét mérkőzés a legmeghittebb sportbarátságban zajlott le a két egyesület között. Húsvét elsőnapján az alábbi csapattal ment át az SzSE Mezőtútra: Saubi, Gutyan, Kerekes I., Gergely, Bertók, Kerekes III., Kerekes II., Baranyai, Lukács, Bartyik II. A mezőtúri MÁV meglehetősen nagy akarással és lelkesedéssel küzdött a szarvasi fiúk ellen s így ezzel magyarázható meg az, hogy a MÁV együttese immár 5:0 arányban is vezetett a szarvasiak ellen, de amikor az SzSE rákapcsolt és elkezdett futbalozni akkor tetőzés szerint érte el góljait. (Góllövők: Bartyik II., Kerekes II. és Lukács.)

Hétfőn szépségű közönség előtt változott csapattal állt ki a szarvasi gárda, mely a következők: Baranyai, Gutyan, Kerekes I., Kovács, Gergely, Szagyik, Kerekes III., Kerekes II., Podmaniczki, Lukács, Bartyik. A szarvasi fiúk könnyedén minden megérülést nélkül győzték le a MÁV együttesét s látszott játékosok némi javulás a közeljövőben. (Góllövők: Kerekes III. 3, Kerekes II. és Lukács.)

GyAC—SzSE

Kerületi bajnoki mérkőzés lesz vasárnap Szarvason amikor is a Gyulai Atletikai Club csapata látogat el Szarvasra. Reméljük, hogy a szarvasi fiúk átérzik annak a fontosságát, hogy az egyesületnek csaknem a kiesés ellen kell küzdenie s így minden győzelemre nagymértékben szükség van s bíznunk abban, hogy a vasárnap mérkőzést az SzSE megnyeri.

Játékvezető tanfolyam Szarvason!

A Szarvasi Sport Egyesület Elnöksége a Kerület elnökségének hozzájárulásával májusban játékvezető tanfolyamot rendez Szarvason. Tekintettel arra, hogy játékvezetők szempontjából Szarvas meglehetősen gyengén áll. Az egyesület felkéri mindazon sportembereket, akik kedvet és hajlamot éreznek magukban a játékvezetés iránt, hogy május 12-ig jelentkezzenek a játékvezetői tanfolyamra. Jelentkezni lehet Szamosvölgyi Mihálynál, Kondacs Pál fődrásznál és az egyesület vezetőjénél. Somfai.

Ritkán látott szép kézilabdamerkőzésnek voltak tanúi, akik vasárnap megnézték a Kispesti Textilgyár—Szarvas válogatott férfi-csapatának mérkőzését. A kispesiek csapatában négy magyar válogatottbeli játékos szerepelt, akik magasztos játékkal csillogtatták a kézilabdasporthérségüket. Vasárnap délelőtt Ócsadón játszottak az ottani Barátság csapatával és azt 16:6 arányban megnyerték.

Kistext—Szarvas vá. 14:10 (5:5)

A szarvasi válogatott így állt fel kezdéshez: Tusjak—Uhiár, Kisaly—Stefancsik, Kugyela, Muska II.—László, Muska I. Szigeti, Janurik, Kiss. A pestiek csapatában a kapus Lehoczky és három csatár Német, Velkey és Mogyoróssy a magyar válogatott tagjai. Alig indul meg a játék, Német góljával máris vezetnek a pestiek. Eután a szarvasi csapat javul fel és párperc alatt négy gólt dobna, mire a vendégek csatársora olyan fergeteg támadásokat vezet Tusjak kapuja ellen, hogy félidőig 5:5-re javítja az eredményt. Szünet után a szarvasi csapat cserét eszközöl, amivel a védelem meggyengül és a pestieknek könnyebb dolguk van a kapu előtt. Ebben a félidőben még szebben és eredményesebben játszanak a vendégek. A szarvasiak is sűrűn vezetnek támadásokat Lehoczky kapuja ellen és nem egyszer góllal fejezik be.

Ezen a kézilabdamerkőzésen tapasztalhatta Szarvas sportközönsége, hogy kézilabdasporthunk fejlődése a legjobb morderben halad. A Kispesti játékosok is elismerőleg nyilatkoztak a szarvasi fiúk játékaról, vezetőik pedig azt nem értik, miért kell a jobb játékosoknak négy csapatra szétforgácsolódni, amikor sokkal ügyesebb lenne azokat egy csapatban gyűjteni, amely gárda azután méltóképpen képviselné Szarvas színeit a budapesti I. osztályban.

EMTK—Szarvasi MaDiSz. 1:0 (0:0)

A budapesti hőgycsapattól sokkal szebb és szívósabb játékot vártunk. Ha fiatal játékosainkban nagyobb lett volna a küzdőszellem és csatáraink Broznyik kivételével mernek kapura dobni — fordított is lehetett volna az eredmény. Az EMTK közép-csatára a magyar női válogatott tagja, aki

játékával magasan kiemelkedett a mezőnyből. A MaDiSz csapatából Választó Isti elsősorban dicséret, de a többiek játéka is megfelelt.

A kispesti női csapat a szarvasi mérkőzés előtt Csabacsúddon 2:0 arányban győzött a feltűnően durván játszó ellenfele a Cs. MaDiSz ellen. Kiss Mihály.

Arccal a posta felé...

Húsvét vasárnapján komoly sikerű műsoros estet rendezett a szarvasi Postás Szakszervezet. Az Árpád-szálló dísztermét zsúfolásig megtöltő közönség feltűnő rokonszenvvel és tetszéssel fogadta ennek a legkisebb szakszervezetnek példát mutató bemutatóját.

Ezen műsoros est keretében együtt szerepelt az íróasztal proletárja a fizikai munkát végző proletárral. Láthattuk, hogy ugyanazon műsor-számban époly kitűnő alakítást tudott nyújtani az altiszt, vagy más jobbadán fizikai munkát végző postás, mint az íróasztal postás kulija. Láthattuk, hogy kölcsönös jóakarattal milyen művészi harmóniában, a mozdulatoknak milyen összedolgozott tökéletességében táncolhatott a postás leány és fiú, jól lehet a mindennapi munkakörüik lényegesen különböző...

Mi, a dolgozók lapja, a Postás Szakszervezet műsoros estjében különösképpen a fizikai és szellemi munkásnak a munkától függetleníthető kulturális együttműködését értékeljük. Szeretnénk, ha e példa nyomán, legalább helyi vonatkozásban, fokozottabb kulturális együtt-

működés volna észlelhető a fizikai és a szellemi munkát végző munkások között. Ezért használtuk beszámolóink címül: „Arccal a posta felé!”

A mindvégig szórakoztató műsoros est szereplőinek mindegyike a közönség legteljesebb tetszésével találkozott. Felviharzó taps fogadta Darida Margit és Husz István kitűnő táncjelenetét, kellemesen hatottak Szabellei Ilus énekszámai. Igen szórakoztató volt Fazekas József ügyes bűvészkedése. Tehetséges fiatal éneket ismertünk meg Adamovszky Jánosban, akinek többet kell szerepelnie, hogy leküzdje lámpalázát. Viszont annál több rutinnal és igen nagy hatással énekel magyar nótákat a jó hangú Kalocsai Istvánné. A három egyfelvonásos szindarab minden szereplője: Szabellei Joli, Borszéki András, Abraham András, a tehetséges Kovai István és Papp László, Deil Antalné, Rákosi Ottó, Pacsai Imre, Nemes Zsuzsa és Szakal István igen jó alakítást nyújtottak. A műsoros estet a postás lányok sikeres magyar táncja fejezte be.

Színház

A Szociáldemokrata Párt nőszervezete április 22-én, húsvét hétfőjén a Városi Színházban műkedvelő előadást rendezett, amelyen előadták Fodor József 3 felvonásos vígjátékát: az „Erettségit”. Az előadásról szólna nagyon nehéz megállapításokat tenni, mert ez nem műkedvelő előadás volt, hanem a szó igaz értelmében színház. Amit a szereplők adtak a közönségnek, az egészen szokatlan és a bíráló zavarban van az osztályozásnál.

Az egész együttes úgy hatott, mint egy izlésesen összeállított virágcsokor. A darab kitűnően összeválogatott szereplői a következők voltak: Kiss Mihály rendező, Veles Ziza, Szivák Béla, Oncsik György, Bezzegh Károlyné, Palinkás József, Bobvos Mihály, Madarász Pál, Gilyan Ziza, Gunda Mihály, Harmati Judit, Valent Anna, Leslyan Ziza, Glózik Judit, Csonka Erzsébet és Furár Mihály.

Kiss Mihály rendezésével felülmúlt minden várakozást és a szereplők közül akár csak egyet is kiemelni azért sem lehet, mert mindannyian megérdemlik a közönség halás kézszorítását a nyújtott kellemes órákért. Ha megismétlik az előadást, ott leszünk. b.—gy.

Pártközlemények

A Magyar Kommunista Párt

aktívai részére minden kedden és pénteken este 8 órakor előadást tart. Minden szombaton délután 7 órakor az Árpád-szálló dísztermében pártnapot tartunk, ahol a tagok megjelenése kötelező. Vendégeket szívesen látunk.

A pártnap ezentúl a munkaidő megnövekedésére való tekintettel 7 órai kezdettel lesz az Árpádban.

Az aktiva üléseket a szokott napokon este 8 órai kezdettel tartjuk.

A Nemzeti Parasztpárt

A Népi Ifjúsági Szövetség ezentúl vasárnap d. u. 3 órakor tartja szokásos heti összejövetelét.

Szociáldemokrata Párt

A párt nőszervezete minden hétfőn délután 3 órakor szemináriumot tart a párthelyiségben.

Népművelési előadások minden szerdán este 7 órakor a párt helyiségében.

Felkérjük elvtársainkat, akik a tagsági díjjal hátralekban vannak, rendezzék egyrészt, mert az adminisztrációt nehezítik hanyagságukkal, másrészt adópengőben való utólagos fizetéssel károsodást szenvednek.

Vasárnap, április 28-án délelőtt 10 órakor taggyűlés.

A Szociáldemokrata Ifjúsági Mozgalom (SZIM) vezetősége felhívja az ifjúmunkások figyelmét, hogy készüljön fel lélekben a „világ dolgozóinak egyetemes ünnepének”, május 1-ének méltó megünneplésére. Minden ifjúmunkásnak kötelessége megjelenni május 1-én délelőtt 9 órakor a párthelyiségben.

A „BARÁTSÁG” SE kézilabdázói ma, pénteken délután 5 órakor jelenjenek meg feltétlenül edzésen. A MaDiSz-al játszunk edzőmérkőzést.

Nyilatkozat.

Miután meggyőződtem arról, hogy az a két hölgy, a kikeről „A demokrácia fogalma” című cikkemben megemlékeztem, nem tagja a Szociáldemokrata Párt női tagozatának, kijelentem, hogy a cikk ezen része tárgyaltalan és annak megírását sajálom.

Szarvas, 1946. IV. 23.

Dr. Faragó Mór.

Szarvasi nagyközönség előljáróságától.

Pályázati hirdetés.

Szarvasi közönség előljárósága a közönséggyűlési állásra nyilvános pályázatot hirdet.

Az állás f. évi június hó 1-vel foglaltatódó el.

Az állás javadalmáról, valamint a szolgálati feltételekről felvilágosítás az előljáróságnál (Közszégháza 55. sz. iroda-) nyerhető.

Felhívja az előljáróság mindazokat, akik az állást elnyerni óhajtják, hogy írásbeli pályázati kérelmeket május hó 15-ig a közönségi iktató hivatalba nyújtsák be.

Később beérkező kérelmek figyelembe véve nem lesznek s az előljáróság a pályázók közötti szabad választói jogát fentartja magának.

Szarvas, 1946. április 12.

Előljáróság.

FELHÍVÁS

A saját szükségletére szolgáló dohánytermesztés és dohány palánta nevelés az 1946. évben szigorúan tilos és erre a célra dohánytermelési engedélyt senki sem kaphat. Az engedély nélküli dohánytermelés súlyos jövedéki kihágás és annak elkövetőjét a törvény a dohánytermés lefoglalásán felül szabadságvesztéssel átváltoztatható súlyos pénzbüntetéssel bünteti. Az 1946. évben kizárólag a kincstár számára szabad dohányt termelni. Azok a gazdák, akik a kincstár számára a dohánytermesztést vállalkoznak, a többi ipari növény árval arányban álló magas beváltási áron felül, kat. holdanként 4000 db szivarka termelési előlegben részesülnek és a beszolgáltatott dohánytermés minden 100 kg-ja után 2—3 kg vágott dohány ingyenes kiszolgáltatására jogosultak. A kincstár számára vállalt dohánytermesztést a legközelebbi dohánybeváltó hivatalnál kell bejelenteni, ahol az érdekeltek a dohánytermesztéssel kapcsolatos összes kedvezményekről részletes felvilágosítást kapnak és a dohányvetőmagot átvehetik. Etőljáróság.

APRÓHIRDETÉSEK

Hirdetések feladhatók mindennap reggel 8 órától délután 3 óráig a Müller nyomdában.

Kötést vállalkoz különböző mintákkal I. ker. 21.

Egy ló elcserélhető egy kisebb loért vagy hasas üszőért Maczik Mihálynál Tanya III. kerület 438. 288

Akácfa eladó Borgulya Györgynél IV. k. Hunyadi utca 272. 289

SZARVASI UJSÁG

Felélés szerkesztő és kiadó:

KOLLÁR MIHÁLY

Főmunkatársak:

Nemzeti Parasztpárt: Pimiller János

Szociáldemokrata Párt: Bakos Gyula

M. Kommunista Párt: Cserei Pál.

Laptulajdonosok: Nemzeti Parasztpárt.

Szociáldemokrata Párt, Magyar Kommunista Párt.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szarvas, III., Szabadság-út 115/2.

Telefonszám: 8.

Nyomatott Müller Károlyné könyvnyomdájában, Szarvason